

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: دکتری

رشته: علوم و مهندسی آبخیز

با دو گرایش:

- حفاظت آب و خاک

- مدیریت حوزه های آبخیز

گروه: مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عنوان برنامه درسی: دکتری علوم و مهندسی آبخیز با دو گرایش: ۱- حفاظت آب و خاک ۲- مدیریت حوزه های آبخیز

- ۱) برنامه درسی دوره دکتری رشته علوم و مهندسی آبخیز با دو گرایش: ۱- حفاظت آب و خاک ۲- مدیریت حوزه های آبخیز، در جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی بازنگری و تصویب شد.
- ۲) برنامه درسی دوره دکتری رشته علوم و مهندسی آبخیز با دو گرایش: ۱- حفاظت آب و خاک ۲- مدیریت حوزه های آبخیز، از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره دکتری "رشته علوم و مهندسی آبخیز با دو گرایش: ۱- آب ۲- زمین، مصوب جلسه شماره ۴۱۴ مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی" شد.
- ۳) برنامه درسی فوق الذکر از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴) برنامه درسی فوق الذکر برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ در دانشگاهها پذیرفته می شوند قابل اجرا است.
- ۵) این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ به مدت پنج سال قابل اجرا و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوہ ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی دوره دکتری رشته علوم و مهندسی آبخیز

۱- مقدمه

علوم و مهندسی آبخیز عبارت است از فرآیند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، طراحی، تنظیم و اجرای اقدامات مناسب به منظور حفظ و ارتقاء کلیه منابع موجود در آبخیز، با هدف کسب منافع، بدون آسیب رساندن به موجودیت این منابع. با توجه به اهمیت این موضوع نیاز است تا در برنامه‌های جامع و مدون در راستای آموزش و تحقیق و اجرای طرح‌های کلان آبخیزداری نسبت به تربیت افراد متخصص و متعدد در راستای مدیریت کلان حوزه‌های آبخیز همت و بیمه‌ای به کار گرفته شود.

۲- تعریف و هدف

دوره دکتری علوم و مهندسی آبخیز بالاترین مقطع دانشگاهی در این رشته است که شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است که پیشرفت‌های ترین مباحث علمی را در این زمینه در بر می‌گیرد.

این دوره برای رسیدن به اهداف زیر ایجاد می‌گردد:

الف - دستیابی به جدیدترین آثار علمی موجود در زمینه حوزه آبخیز.

ب - دستیابی به روش‌های پیشرفت‌های پژوهش به منظور نوآوری و گسترش علم در زمینه مربوطه.

ج - تربیت افراد متخصص و متعدد برای امور آموزشی و پژوهشی و برنامه‌ریزی کشور در سطح کلان.

۳- طول دوره و شکل نظام

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

۴- تعداد واحدهای درسی

واحدهای درسی دوره دکتری رشته علوم و مهندسی آبخیز ۳۶ واحد به شرح زیر است:

۱۲ واحد

- دروس تخصصی

۶ واحد

- دروس اختیاری

۱۸ واحد

- رساله

۵- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دوره دکتری علوم و مهندسی آبخیز قادرند در موسسات آموزش عالی، مراکز تحقیقاتی و دستگاه‌های اجرائی به امر آموزش، پژوهش، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های کلان مدیریت آبخیزها، حفاظت آب و خاک، کنترل سیلاب و مهندسی رودخانه در کشور پردازنند.

۶- ضرورت و اهمیت

بحran آب یکی از چالش‌های بسیار مهم کنونی و سال‌های آینده در گره زمین خواهد بود. با عنایت به این که کشور ایران در منطقه خشک و نیمه خشک واقع شده و میزان بارندگی در آن از متوسط جهانی کمتر می‌باشد مشکل کمبود آب به طور یقین حادتر بوده و ضروری است تا تدبیر لازم جهت پیشگیری از مشکلات فرا روی آینده اندیشیده شود. کشور ما که در سال ۱۳۶۹ به ازای هر نفر بیش از ۲۰۰۰ متر مکعب در سال، آب تجدید شونده داشت، به دلایل متعددی، به سمتی در حرکت است که در سال‌های آتی، بحران کمبود آب و فشارهای ناشی از آن را تجربه نماید.

از سوی دیگر، بنا به فرمایش مقام معظم رهبری "فرسایش خاک چیزی نیست که بعد بشود به آسانی جیرانش کرد. قضیه‌ی خاک از قضیه‌ی آب مهم‌تر است؛ ما مشکل آب هم داریم، مشکل بزرگی هم هست، لکن برای تهیه‌ی آب راه‌های فراوانی وجود دارد؛ برای تهیه‌ی خاک حاصلخیز راه‌های دیگر وجود ندارد. یعنی بی‌توجهی به مبانی حفظ محیط زیست، گاهی اوقات یک چنین مشکلاتی را به وجود می‌آورد؛ آسیبی که وارد می‌شود، آسیبی نیست که بشود اجیران کرد". لذا ضرورت ایجاد این دوره عبارتند از:

۱- برنامه‌ریزی به متظور مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز کشور به عنوان مولдин منابع آب و خاک و گستره کلیه فعالیت‌های انسانی.

- ۲- مدیریت و مهار سیلاب‌ها، کاهش سیل‌خیزی و بهره‌وری بهینه از روان آب‌ها و نزولات آسمانی.
- ۳- ساماندهی و مدیریت رودخانه‌ها بعنوان شریان‌های اصلی حوزه‌های آبخیز.
- ۴- ارتقای آگاهی‌های عمومی و توسعه مشارکت مردم.
- ۵- تعیین ضوابط، استانداردها و ارزیابی اثر اقدامات.
- ۶- تهیه برنامه جامع اصلاح کاربری و بهره‌برداری بهینه از اراضی و تحقیق و توسعه فناوری‌های نوین در مدیریت جامع حوزه آبخیز.

۷- شرایط گزینش دانشجو

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

فصل دوم

جداول دروس دوره دکتری

رشته علوم و مهندسی آبخیز

۱- دروس تخصصی مشترک

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیش نیاز
			نظری عملی	نظری	عملي		
۱-۱	آبخیزداری پیشرفته	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۱-۲	مهندسی حفاظت آب و خاک پیشرفته	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۱-۳	ژئومرفلوژی کمی	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۱-۴	هیدرولوژی پیشرفته	۲	-	-	۲	۳۲	-
۱-۵	شبیه‌سازی در علوم و مهندسی آبخیز	۲	-	-	۲	۳۲	-
۱-۶	توان رسوب زایی سازندها	۲	-	-	۲	۳۲	-
	جمع	۱۲	-	۹	۲	۲۴۰	-

۲- دروس اختیاری گرایش حفاظت آب و خاک

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیش نیاز
			نظری- عملی	عملی	نظری		
۲-۱	ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۲	هیدرولوژی پیشرفته	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۳	فرسایش بادی و توفان‌های گرد و غبار	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۴	مدیریت رودخانه	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۵	اکولوژی زیست مهندسی در حفاظت آب و خاک	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۶	مدل‌های بارش - رواناب	۲	-	-	۲	۲۲	-
۲-۷	منشاء‌یابی رسوب	۲	-	-	۲	۲۲	-

اخذ ۶ واحد از دروس فوق توسط دانشجو با نظر گروه آموزشی الزامی است.

۳- دروس اختیاری گرایش مدیریت حوزه‌های آبخیز

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیش نیاز
			نظری- عملی	عملی	تلیری		
۳-۱	ارزیابی سلامت و پایداری آبخیزها	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۳-۲	آبودگی منابع آب	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۳-۳	مدل‌های پیشرفته در مدیریت جامع حوزه آبخیز	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۳-۴	ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک	۲	-	-	۲	۳۲	-
۳-۵	فن آوری‌های نوین استحصال آب	۲	*	۱	۱	۴۸	-
۳-۶	تحلیل و ارزیابی اقتصادی - اجتماعی پروژه‌های آبخیزداری	۲	-	-	۲	۳۲	-

اخذ ۶ واحد از دروس فوق توسط دانشجو با نظر گروه آموزشی الزامی است.

فصل سوم

س榕ل دروس دروه دکتری رشته علوم و مهندسی آبخیز

آپنیزدگی پیش رو فته

دروس پیش نیاز: ندارد	واحد نظری واحد عملی	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: تعداد ساعت: ۴۸	ردیف درس: ۱-۱	عنوان درس به فارسی: آبخیز داری پیشرفته عنوان درس به انگلیسی: Advanced Watershed Management
	☐ ندارد ☒ دارد	☒ آموزش تکمیلی عملی: سمینار	☐ آزمایشگاه ☒ کارگاه	☐ سفر علمی	

هدف درس: مدیریت استراتژیک حوزه‌ای بخوبی در سطح کلان

رئوس مطالب:

- نظری:

مفهوم و کلیات - مراحل مدیریت استراتژیک در حوزه‌آبخیز - انواع مدل‌های مدیریت استراتژیک در حوضه - فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک مدل ج ارجنتی در ارتباط با مراحل پنج گانه مدیریت استراتژیک - مدل هاکس و رهیافت‌های استراتژی، برنامه‌ریزی و بودجه در مدیریت پروژه‌های آبخیزداری - مدل تلفیقی پیرس و رابینسون با تاکید بر جنبه انواع هدف‌ها در حوزه‌آبخیز - مدل اول و دوم دفت در بررسی نقاط قوت و ضعف، پتانسیل‌ها و محدودیت‌های حوضه - مدل هنری مینتربرگ در زمینه کنکاش محیطی و مفهومی در زمینه مدیریت حوزه‌آبخیز - فرآیند برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک در تجزیه و تحلیل سازمان‌های موجود در حوزه‌آبخیز با استفاده از مدل APO - روند برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک در مدل گلوئیک از طریق تحلیل بازخوردها در حوزه‌آبخیز - نظارت و ارزیابی در حوزه‌آبخیز با استفاده از مدل جان تامسون - تصمیم‌گیری در حوزه‌آبخیز با تاکید بر مدل مفهومی ایگور آنسوف - تدوین، اجرا و کنترل استراتژی و برنامه‌ریزی در حوزه‌آبخیز با تنگرش مدل دیوید هانگر.

- علی:

ارانه‌کنی مدیریت استراتژی در یک حوزه‌ای خیز از طریق بررسی نقاط قوت و ضعف، محدودیت‌ها و پتانسیل‌ها و انتخاب بهترین روش‌کرد مدیریتی در هر یک از مناطق مورد بررسی

کار روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پیروزه/کار عملی
۱۰	۱۰	۵۰	۳۰

منابع:

- ۱- اعرابی، سید محمد و پارسانیان، علی. (۱۳۹۴). مدیریت استراتژیک. نشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی ۶۸۶ صفحه.
- ۲- اعرابی، سید محمد (۱۳۸۵). مدیریت استراتژیک منابع انسانی (راهنمای عمل). نشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی. ۱۲۱ صفحه.
- ۳- اعرابی، سید محمد (۱۳۸۶). مبانی مدیریت استراتژیک. نشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی. ۳۴۴ صفحه.
- ۴- احمدپور داریانی، محمود. (۱۳۹۲). چنگل استراتژی (کارآفرینی در قالب یک مکتب). نشر چاچرسی ۲۸۴ صفحه.
- ۵- پارسانیان، علی. (۱۳۹۲). استراتژی منابع انسانی (تدوین، اجرا، آثار). نشر دفتر پژوهش‌های فرهنگی. ۲۸۸ صفحه.
- ۶- فروزنده دهگردی، لطف الله، امینی، محمد تقی و خباز باویل، صمد (۱۳۹۲). برترانه ریزی و مدیریت استراتژیک با رویکرد تدوین استراتژی (کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی و MBA). نشر دانشگاه پیام نور. ۳۲۰ صفحه.
- ۷- مرادی، فریبا (۱۳۹۰). نگاهی جامع به مدیریت استراتژیک: تاریخچه، مدل‌ها، ابزارها، مکاتب، رویکردها و مفاهیم نوین و نیز اصطلاحات و واژه‌های رایج. نشر سازمان مدیریت صنعتی. ۲۹۶ صفحه.

مهندسی حفاظت آب و خاک پیشرفته

دروس پیش‌نیاز ندارد	۱ واحد نظری ۱ واحد عملی	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸	ردیف درس: ۱-۲	عنوان درس به فارسی: مهندسی حفاظت آب و خاک پیشرفته عنوان درس به انگلیسی: Advanced Soil and Water Conservation Engineering
		آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد	■ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☒ سفر علمی ☐ سمینار		

۱) هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، رویکردها و روش‌های پیشرفته و جدید مهندسی حفاظت آب و خاک

۲) رئوس مطالب:

- نظری:

مفاهیم وکلیات، عوامل اصلی تهدید منابع آب و خاک، تخریب زمین، بحران آب و خاک، فلسفه حفاظت آب و خاک، روش‌های مطالعه و اندازه‌گیری فرسایش‌های آبی، سدهای آبشاری، سدهای شیب‌دار، تجزیه و تحلیل‌های هیدرولوژیک، طراحی‌های هیدرولیکی، آبراهه‌های علفی، سدهای زیرزمینی، مدیریت آب مجازی، مطالعه رد پای آب و خاک، کاربرد خاکپوش‌ها، توری‌های رسوب‌گیر، کشت‌های نواری حفاظتی، شمع‌کوبی، چپرکشی، روش‌های سازگار در حفاظت آب و خاک، کشاورزی حفاظتی، بهترین اقدامات مدیریتی در حفاظت آب و خاک، روش‌های پدافندگاهی غیرعاملی در آب و خاک.

- عملی:

ارائه گزارش‌های درسی و در ارتباط با شرایط زمان حاکم بر دوره

روش ارزیابی (درصد):

پروژه/کار عملی	آزمون پایان ترم	آزمون میان ترم	ارزشیابی مستمر
۳۰	۷۰	-	-

منابع:

- Schwab, G. O., Frevert, R. K., Edminster, T. W. and Barnes K. K. (1981). Soil and Water Conservation Engineering. John Wiley & Sons Press. --- Pages.
- Goddard, T., Zoebisch, M., Gan, Y., Ellis, W., Watson, A. and Sombatpanit, S. (2008). No-till Farming Systems. WASWC Press. 539pages.
- صادقی، سید حمیدرضا. (۱۳۸۹). مطالعه و اندازه‌گیری فرسایش آبی، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، صفحه ۳۰۰.

ژئومرفولوژی کمی

دروس پیش نیاز: ندارد	واحد نظری واحد عملی	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸	ردیف درس: ۱-۳	عنوان درس به فارسی: ژئومرفولوژی کمی عنوان درس به انگلیسی: Quantitative geomorphology
		☐ ندارد ☒ دارد	☐ آموزش تکمیلی عملی: ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☒ سمینار		

هدف درس: شناخت جنبه‌های کمی در علم پیکرشناسی زمین، معرفی انواع شاخص‌های عددی و کاربرد آن‌ها برای مدل‌سازی و طبقه‌بندی کمی اشکال ناهمواری در حوزه‌های آبخیز و ارتباط آن با هیدرولوژی.

۱. رئوس مطالع:

-نظری:

بیان مقدماتی در زمینه اصول و مفاهیم پایه در ژئومرفولوژی، مفهوم مقیاس‌های زمانی و مکانی در ژئومرفولوژی، انواع مدل‌های توسعه و تحول ناهمواری‌ها از جمله مدل دیویس، مدل کیتگ. معرفی مفاهیم فیزیوگرافی و مرقومتری ناهمواری‌ها در آبخیز. ویژگی‌های شبکه زهکش، انواع شبکه و رتبه‌بندی و قانون رودها، قانون مساحت، ضرایب شکل حوضه، بافت و تراکم زهکش و عوامل موثر بر آن، طول جریان، تضاریس خطوط تراز و نحوه محاسبه آن‌ها. شاخص‌های موثر برای شناسایی درجه فعالیت تکتونیک در حوضه‌ها مانند غیر یکنواختی و سرگردانی شبکه زهکش. ناهمواری‌های حوضه، انواع رلیف و زیری، عدد هندسی، انواع شاخص‌های کمی. رابطه شبک و مساحت و کاربرد آن در تحلیل‌های فرآیندهای غالب تکامل سرزمین و فرسایش، کاربرد شاخص‌های کمی بر ویژگی هیدرولوژیک حوزه‌های آبخیز مانند تلفات آب و ذخیره جریان در آبراهه‌ها، توان حمل رسوب و ژئومتری کانال رودخانه‌ها. تحلیل ابعادی در مدل‌سازی آن. نظریه پی باکینگهام و کاربرد آن در مدل‌سازی مکانی تحول حوزه‌آبخیز. معرفی شاخص‌های کمی در تحلیل ناهمواری‌های حاصل از حرکت‌های توده‌ای و فرآیندهای کارستیفیکاسیون. ژئومرمتری و شاخص‌های کمی برای تحلیل و طبقه‌بندی ناهمواری‌ها (انواع انحصار، زیری توپوگرافی و مشتقات درجه دوم و سوم مدل رقومی ارتفاع)، معرفی انواع مدل‌های رقومی ارتفاع و دقت آن، محاسبه نمایه‌های معرف نوع ناهمواری و تعیین وضعیت رطوبت بر پایه موقعیت مکانی عوارض ناهمواری بر سطح سرزمین مانند شاخص TPI و TWI. روش‌های آماری و انواع توزیع‌های آماری برای تحلیل در ژئومرفولوژی مانند انواع مقایسه‌های میانگین‌ها برای داده‌های پارامتری و غیرپارامتری (انواع توزیع آ، من ویتنی و کروسکال والیس). تجربه رگرسیون و انواع همبستگی (جزئی، تیمه جزئی، لجستیک، متغیر مجازی) برای تعیین مهمترین شاخص‌ها. تعیین برآذش منحنی در داده‌ای ژئومرفولوژی با روابط غیرخطی و محاسبه LOF. روش‌های آماری چند متغیره (تابع تشخیص و تحلیل عاملی) برای تهیه تابع تمایز ژئومرفولوژی.

- عملی:

تحلیل‌های کمی در محیط‌های نرم‌افزاری سیستم اطلاعات جغرافیایی، انواع نرم‌افزارهای محاسبه شاخص‌های ژئومرقومتری، بیان نمونه‌هایی از محاسبات آماری و تهیه تابع تمایز ژئومرقومتری.

۲) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/اکار عملی
۲-	-	۳-	۵-

منابع:

۱- فریته، جمشید. (۱۳۷۰). تحلیل‌های کمی در ژئومرقولوژی. انتشارات دانشگاه تهران. ۳۶۸ صفحه.

۲- نصیری، علی (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر ژئومرقولوژی کمی (با کاربرد در هیدرولوژی). نشر جهاد دانشگاهی واحد آذربایجان غربی. ۳۲۷ صفحه.

- 3- Horton,R. (1945). Erosional development of streams and their drainage basins hydrophysical approach to quantitative morphology. Geological Society of America Bulletin, 56, no. 3;275-370.
- 4- Iturbe I.R. and Rinaldo, A. (2001). Fractal River Basins: Chance and Self-Organization. Cambridge university press. 549 Pages.
- 5- Hair, J. and Anderson. R. (1998). Multivariate data analysis. 5th edition.--- Pages.

هیدرولوژی پیشرفته

دروس پیش نیاز: ندارد	واحد نظری ۲	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: ۲	رده درس: ۱-۴	عنوان درس به فارسی: هیدرولوژی پیشرفته عنوان درس به انگلیسی: Advanced Hydrology
			☒ ندارد ☐ دارد ☒ سخنرانی ☐ آزمایشگاه ☒ سفر علمی ☐ کارگاه		

هدف درس: معرفی مدل‌های پیشرفته چرخه آب و پیش‌بینی رواناب در حوزه‌آبخیز
تلخ رئوس مطالب:
نظری:

تعریف و تاریخچه - مروری بر بیان آبی، مدل‌سازی در هیدرولوژی - عدم قطعیت - روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره - فرمول‌های پیشرفته محاسبه رواناب و سیل - شیوه‌های پیش‌بینی آماری و استوکاستیک - هیدروگراف‌های ماتریسی - تئوری بازی‌ها - تغییر اقلیم و اثرات کوتاه و بلندمدت هیدرولوژیک - پالتوهیدرولوژی - آنالیز سری‌های زمانی.

-عملی:

مدلسازی عدم قطعیت سیل یک منطقه - کاربرد مدل‌های پیش‌بینی - طراحی سیستم خبره - محاسبه حجم ذخیره مخازن آبی.

کلاس روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۵	۵۰	۲۰	۱۵

منابع:

- 1- McCuen, R. (2008). Hydrologic Analysis and Design. Prentice Hall. 888 Pages.
- 2- Gupta, R. (2013). Hydrology and Hydraulic Systems. Waveland Press. 896 Pages.
- 3- Bedient Philip, B. and Wayne C, H. (2012). Hydrology and Floodplain Analysis (5th Edition). John Wiley Press. 245 Pages.

شبیه سازی در علوم و مهندسی آبخیز

دروس پیش نیاز: ندارد	واحد نظری 2	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد 2	ردیف درس: 1-5	عنوان درس به فارسی: شبیه سازی در علوم و مهندسی آبخیز
			تعداد ساعت ۳۲		عنوان درس به انگلیسی: Simulation in Watershed Sciences and Engineering

آموزش تکمیلی عملی: دارد   ندارد
 سفر علمی   آزمایشگاه   کارگاه   سمینار

هدف درس: آشنایی با رویکردهای مدلسازی، مدل‌های فرآیندگرا (Process-based) در شبیه‌سازی فرآیندهای بارش-رواناب، سیل، مولفه‌های بیلان آبی و رسوبدهی در مقیاس حوزه‌آبخیز، انتخاب مدل مناسب بر اساس داده‌ها و اطلاعات موجود.

لئه رئوس مطالب:

- نظری:

مفاهیم پایه (مدل، مدلسازی، شبیه‌سازی)، مفاهیم عدم قطعیت، متتابع عدم قطعیت، تحلیل عدم قطعیت و تحلیل حساسیت مدل، مدیریت و آماده‌سازی داده‌ها در مدلسازی (آزمون‌های بررسی کیفیت داده‌ها، داده‌های پرت، بازسازی نواقص آماری، نرمال بودن و ایستا بودن داده‌ها، پیش‌پردازش داده‌ها، انتخاب بهترین ترکیب ورودی مدل)، مسائل و مشکلات مدلسازی هیدرولوژیکی، رویکردهای مدلسازی Top-Down و Bottom-Up، ارزیابی کارایی مدل (واسنجی، اعتبارسنجی، تحلیل حساسیت، تحلیل عدم قطعیت، معیارهای آماری ارزیابی کارایی مدل، روش‌های ترسیمی در تعیین خوبی برآش، آزمون‌های آماری)، انواع مدل‌های هیدرولوژیکی، مقدمه‌ای بر مدلسازی در مقیاس حوزه‌آبخیز (مقیاس‌های زمانی و مکانی، تغییرات مکانی و زمانی فرآیندهای هیدرولوژیکی، انتخاب مدل، مدلسازی مفهومی آبخیز، دوره Hot Start یا Warming Up)، مدل‌های بارش-رواناب و سایر فرآیندهای هیدرولوژیکی نظیر گیرش گیاهی و ذخیره چالابی، تبخر و تعرق، ویژگی‌های هیدرولوژیکی خاک، بیلان آب، مدل‌سازی جریان‌های سطحی (مکانیزم تولید جریان‌های سطحی، آب نمود، جریان‌های زیرسطحی و زیرزمینی)، مدل‌های فرسایش و رسوب (عوامل موثر در فرسایش و رسوب، فرسایش دامنه‌ای، شیاری، خطی و خندقی، فرسایش رودخانه‌ای، طبقه بندی بار رسوب در حوزه‌ها و مدل‌های مختلف پرآورده آن، روابط دبی-رسوب، ضریب رسوبدهی حوزه)، مدل‌های داده محور (Data-Oriented) و کاربرد آن‌ها در علوم و مهندسی آبخیز، معرفی چند مدل داده محور (شبکه‌های عصبی مصنوعی ANNs)، سامانه استنتاج عصبی-فازی تطبیقی (ANFIS)، مدلسازی مبتنی بر منطق فازی Fuzzy Logic) آشنایی با چند مدل هیدرولوژیکی پر کاربرد در علوم و مهندسی آبخیز نظیر (SWMM, MIKE 11 HD, WEPP, SWAT).

- عملی:

آشنایی و کار با محیط برنامه نویسی MATLAB و MACRO و Visual Basic Application نرم افزار HEC-DSS، EXCEL، WEKA، طراحی و اجرای چند

مدل داده محور در قالب پروژه کلاسی با هدف استخراج مقاله، ارائه سمینار کلاسی در زمینه معرفی یکی از مدل‌های هیدرولوژیکی به روز و جدید در علوم و مهندسی آبخیز و برگزاری کارگاه آموزشی.

که روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان قرم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	—	۵۰	۴۰

منابع:

- ۱- فرخی، لیلا (۱۳۸۵). آموزش جامع نرم افزار ۷ MATLAB همراه با کاربردهای انتشارات واژگان خرد، مشهد. ۳۷۲ صفحه.
  - ۲- مینایی، مسعود، سیکبار، حسنعلی و رحمانی، محمد. (۱۳۸۹). آموزش عملی منطق فازی (با اشاره بر جغرافیا)، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی. ۲۱۶ صفحه.
  - ۳- سلاجقه، علی و فضل الهی آقاملکی، علی. (۱۳۸۹). مدلسازی و شبیه سازی در مدیریت آبخیز، انتشارات دانشگاه تهران. ۲۵۰ صفحه.
  - ۴- کارآموز، محمد و عراقی نژاد، شهاب. (۱۳۸۴). هیدرولوژی پیشرفته، انتشارات دانشگاه صنعتی امیر کبیر. ۴۶۸ صفحه.
  - ۵- اعلمی، محمد تقی، صادق قام، سینا، فاضلی فرد، محمد حسن و نقی پور، لیلا (۱۳۹۲). مدلسازی سری داده ها انتشارات دانشگاه تبریز. ۳۰۴ صفحه.
  - ۶- شهرنازی، مهدی (۱۳۹۰). مدلسازی با توابع EXCEL. نشر ناقوس. ۲۶۰ صفحه.
- 7- Helweg, O. J. (1985). Water resources planning and management. John Wiley Press. 364Pages.
- 8- Holzbecher, E. (2007). Environmental Modeling using MATLAB, Springer Press. 410 Pages.
- 9- Linsley, R. K. and J.B., Franzini. (1979). Water resources engineering, McGrawhill Press, 716Pages.
- 10-Sokolowski J.A. and Banks, C.M. (2010). Modeling and Simulation Fundamentals. John Wiley and Sons Press. 456 Pages.

توان رسویزایی سازندها

عنوان درس به فارسی: توان رسویزایی سازندها عنوان درس به انگلیسی: Erodibility of Geologic Formations	ردیف: درس: ۱-۶	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۲۲	نوع واحد: تخصصی	واحد نظری ۲	دروس پیش‌نیاز: ندارد
				آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐	سمینار ☒

هدف درس: بررسی فرسایش‌بذیری و رسویزایی سازندهای زمین شناسی ایران. رفتار سنگها و سازندهای مختلف در مقابل فرسایش متفاوت بوده و بعضی از واحدهای سنگ شناسی حساس به فرسایش و مستعد تولید رسووب می‌باشند. در ایران با غالب بودن اقلیم خشک تا نیمه خشک که بسیاری از اقدامات بیولوژیکی را محدود می‌نماید و پوشش خاک نیز محدود می‌باشد، توجه به سنگها و سازندها از نظر حساسیت به فرسایش و ارائه راهکارهایی جهت جلوگیری از فرسایش آن‌ها مهم بوده و بررسی حساسیت سنگها و سازندها نسبت به فرسایش و تولید رسووب به صورت کیفی و کمی حائز اهمیت است.

۳- رئوس مطالب:

-نظري:

مقدمه: تعریف سازند، طبقه بندی مواد زمین شناسی به مواد پیوسته و ناپیوسته، عوامل موثر بر حساسیت به فرسایش مواد پیوسته و مواد ناپیوسته، زون‌های زمین شناسی ایران از دید اقلیمی، بررسی رفتار کانی‌ها و سنگ‌ها در اقلیم مختلف، معرفی مهم‌ترین مواد زمین‌شناسی آذربایجان، بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش این مواد، معرفی مهم‌ترین مواد زمین‌شناسی دگرگونی ایران، بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش این مواد، طبقه‌بندی مواد زمین‌شناسی رسویی ایران و بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش این مواد، معرفی انواع ماسه ستگ‌های ایران و بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش آن‌ها، معرفی انواع سنگ‌های تخریبی ریزدانه ایران، بررسی کانی‌های رسی از نظر ساختمان، مکانیک خاک... و بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش این سنگ‌ها، معرفی انواع ستگ‌های آهکی ایران و بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش آن‌ها، معرفی انواع رسویات و سنگ‌های تبخیری ایران و بررسی شاخص‌های حساسیت بد فرسایش آن‌ها، معرفی انواع مارن‌های ایران و تحقیقات انجام شده بر روی آن‌ها و بررسی شاخص‌های حساسیت به فرسایش این مواد، خلاصه‌ای از مواد زمین‌شناسی ناپیوسته ایران و شاخص‌های حساسیت به فرسایش آن‌ها، تشریح روش‌های مختلف بررسی حساسیت سازندها و سنگ‌ها به فرسایش و رسویزایی به صورت کیفی و کمی: استفاده از الگوهای فرسایشی یا سیمای فرسایش یا کارتوگرافی فرسایش (روش نیوزیلنڈی) (یا تیپ و رخساره ژئومرفولوژی یا روش آقای دکتر احمدی)، استفاده از خصوصیات ژئوتکنیکی یا زمین‌شناسی مهندسی (بررسی خصوصیات مکانیک سنگ مورد استفاده برای مواد زمین شناسی پیوسته و آزمایش‌های چکش اشمت)،

سایش لس آنجلس، سلامت سنگ در سولفات سدیم و خصوصیات مکانیک خاک مورد استفاده برای مواد زمین‌شناسی ناپیوسته و آزمایش واریختگی، آندیس انسپاٹ/ انقباض، فعالیت ... و ارائه روش‌ها شامل روش سلی، روش یونیفايد اداره جنگل امریکا، روش سرویس حفاظت خاک

امریکا (scs)، روش کمیته قانون‌گذاری انرژی اتمی امریکا، روش هوازدگی (طبقه‌بندی دامنه‌ها بر اساس هوازدگی، بررسی حساسیت به فرسایش دامنه‌های هوازده به روش‌های شیمیایی)، استفاده از بار رسوب معلق و بیلان رسوب حوضه‌ها، استفاده از مخروط افکنه‌ها، استفاده از شکل پروفیل دامنه‌ها و شبیه تعادل دامنه‌ها، استفاده از سنگ نوشته‌ها، استفاده از اندازه‌گیری ریزناهمواری‌ها در تعیین فرسایش‌پذیری سازنده‌ها، استفاده از روش کمی آناندیل در بررسی حساسیت به فرسایش مواد در آبراهه‌ها، استفاده از روش کیفی فیض‌نیا(۱۳۷۴) و روش کیفی-کمی فیض نیا (۱۳۸۲)، ارزیابی روش‌ها.

- عملی:

بررسی حساسیت مواد زمین‌شناسی نسبت به فرسایش و تولید رسوب در یک حوزه‌آبخیز بر اساس نمونه‌برداری و اندازه‌گیری صحرایی و آزمایشگاهی بر روی واحدهای همگن در نقشه واحدهای کاری و تهیه نقشه حساسیت به فرسایش سازندها.

ک) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۲۰	۴۰	-	۲۰

منابع:

- 1- Lynn, I.H. and Crippen, T. F. (1991). Rock type classification for the New Zealand land resource inventory, DSIR land Resources. Scientific Report no.10. 123 Pages.
- 2- Eyles, G.O. (1985).The New Zealand land resource inventory erosion classification water and soil Miscellaneous. Pub.no.85. 61 Pages.
- 3- Gerrard, A.J. (1982).Rock and landforms. Unwin Hyman Pub. 319 Pages.
- 4- Kirkaldie, L., (1988). Rock classification systems for engineering Purposes Socity of Rock Mechanics. Pergamon Press. 182Pages.
- 5- McElory,C.H. and Lunhart, D.A. (1993). Rock for erosion control. ASTM Pub. 140 Pages.
- 6- Selby, M.J. (1980), A rock mass strength classification for geomorphic purposes: with tests from Antarctica and New Zealand, Zeit. Fur Geom., N.F., 24, 20 Pages.
- 7- Augustinus, P.C. (1991). Rock resistance to erosion: some further considerations, ESPTL Press. 569Pages.

ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک

عنوان درس به فارسی: ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک	رده درس: ۲-۱	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: اختیاری	درست ندارد	دورس پیش‌نیاز:
عنوان درس به انگلیسی: Evaluation of Soil and Water Conservation Projects		تعداد ساعت: ۲۲		☒ آموزش تكميلي عملی: دارد	☐ سفر علمي ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای روش‌های ارزیابی حفاظت آب و خاک در آبخیز

رئوس مطالب:

- نظری:

فناوری‌ها و دیدگاه‌های حفاظت آب و خاک، تجربه جهانی در حفاظت آب و خاک، پایش (معرفی، اهمیت و مفهوم)، روش‌ها و رویکردها، مستندسازی و تهیه بانک‌های اطلاعاتی، شاخص‌های فنی، اقتصادی و غیرفنی مورد نظر در پایش، کمیت و کیفیت داده‌های مورد نیاز، ارزیابی روش‌های بومی و فناوری‌های جدید در حفاظت آب و خاک، کاربرد مدل SWOT در ارزیابی اقدامات حفاظت آب و خاک، روش‌های ارزیابی کیفی عملکرد اقدامات آبخیزداری، روش‌های ارزیابی کیفی عملکرد اقدامات، مدل WOCAT در پایش و ارزیابی اقدامات حفاظت آب و خاک، کاربرد مدل‌های هیدرولوژیک در ارزیابی عملکرد پروژه‌های حفاظت آب و خاک.

- عملی:

انجام تمرین‌های موردي در هر یک از موارد سرفصل

روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه‌کار عملی
-	-	۷۰	۳۰

منابع:

- 1- FAO. (2005). New technologies for watershed management- Tthe Asian Regional Workshop on Watershed Management. 166 Pages.
- 2- Graaff, G. D., Cameron, J and Sombatpanit, S. (2007). Monitoring and Evaluation of Soil Conservation and Watershed Development Projects. CRC Press. 550 Pages.
- 3- بردى شیخ، واحد و مصطفی زاده رنوف. (۱۳۹۰). راهنمای مدیریت پروژه‌های آبخیزداری. نشر دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان. ۴۳۰ صفحه.

دروس پیش نیاز:
ندارد

هیدرولوژی پیشرفته

	۲ واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۲-۲	عنوان درس به فارسی: هیدرولوژی پیشرفته عنوان درس به انگلیسی: Advanced Hydrogeology
		☒ آموزش تکمیلی عملی; ☐ ندارد	☐ دارد	☐ سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه	☒ سمینار

هدف درس: آشنایی دانشجویان با شیوه‌های محاسبه و مدیریت آبخوان‌های داخلی و ساحلی.

۱۷) رئوس مطالب:

-نظری:

تعریف و تاریخچه - چرخه هیدرولوژی و بیلان آب - فاکتورهای مؤثر بر آب زیرزمینی، اثرات آводگی‌ها - مدیریت آب زیرزمینی - مدل‌سازی آبخوان‌ها - روش‌های محاسبه حجم ذخیره منابع آب زیرزمینی - کاربرد ردهای سن‌سنگی آب زیرزمینی - شیوه‌های تعذیب آب زیرزمینی - آزمایشات پمپاژ و تفسیر نتایج.

-عملی:

کاربرد مدل‌های هیدرولوژی - محاسبه حجم ذخیره آبخوان - مدل‌سازی انتشار آلاینده‌ها

۱۸) روش ارزیابی (درصد):

ارزیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	بروزه/کار عملی
۱۵	۵۰	۴۰	۱۵

منابع:

- ۱- محمدرضاپور طبری، محمود و ایلیگی، مهدی. (۱۳۹۲). هیدرولوژی آب زیرزمینی. نشر کبان. ۴۲۴ صفحه.
- 2- Sterrett, R. J. (Editor). (2007). Groundwater and Wells. Smyth Press. 812 pages.
- 3- Todd, D. K. (2004). Groundwater Hydrology. Wiley Press. 656 pages.

فرسایش بادی و توفان های گرد و غبار

دروس پیش نیاز: ندارد	۲ واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	رده فضای درس: ۲-۳	عنوان درس به فارسی: فرسایش بادی و توفان های گرد و غبار عنوان درس به انگلیسی: Wind erosion and dust storm
☒ آموزش تکمیلی عملی: ☐ ندارد	☐ دارد	☒ سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار			

هدف درس: شناسایی فرآیند فرسایش بادی به عنوان مهمترین عامل اکزوژنیک و تخریب سرزمین در مناطق خشک و بیابانی، عوامل تأثیرگذار بر آن و اشکال حاصل از آن؛ پیامدهای حاصل از فرسایش بادی و ایجاد توفان های ماسه و گرد و غبار به همراه روش های مختلف مدیریتی و کنترلی برای مقابله با آن.

۱- رئوس مطالب:

-نظری

مقدمه و طرح مسئله فرسایش بادی، توزیع جغرافیایی فرسایش بادی در جهان و ایران و اهمیت توجه به آن، معرفی توفان های گرد و غبار و پیامدهای فرسایش بادی. عوامل مؤثر بر فرآیند فرسایش بادی به تفکیک ویژگی های زمینی (باتلاق، درجه سهولت و فرسایش پذیری، رطوبت، مواد آلی، املاح و غیره)، اقلیمی (دما و بارش ویژگی های بادی مانند گلبلاد، گل توفان و گل ماسه) و پوشش سطح زمین (گیاه، زبری) و نقش توبوگرافی، ویژگی های سطح زمین. تشریح سرعت برشی و سرعت آستانه، و نحوه حمل ذرات در فرسایش بادی و توفان گرد و غبار. یادآوری انواع رخسارهای فرسایش بادی (برداشت، حمل و رسوبگذاری) و شناساندن کانون های بحرانی فرسایش بادی در ایران به همراه انواع اشکال تپه ماسه ای قعال. روش منشاء یابی ترکیبی برای شناسایی منابع تولید رسوبات بادی و همچنین گرد و غبار. معرفی روش های آماری (ساده و چند متغیره) برای انتخاب ترکیب بهینه ردمیابها (انواع ردمیاب های ژئوشیمی، مغناطیسی و رادیواکتیو و شاخص CIA). روش های حل معادلات ترکیبی منشاء یابی به همراه شرط ها حل معادلات، روش ها و دستگاه های اندازه گیری فرسایش بادی و دینی گرد و غبار (نمونه بردارهای قعال و غیرفعال) و طراحی ایستگاه اندازه گیری رسوبات بادی. معرفی مدل های برآورد فرسایش بادی (نسل اریفر، WEQ و RWEQ). مراحل عملی تهیه طرح مطالعاتی و اجرایی کنترل فرسایش بادی. مفاهیم مدیریت ریسک و بحران برای توفان های گرد و غبار. استراتژی های کنترل و مقابله با فرسایش بادی به تفکیک مناطق برداشت، حمل و رسوبگذاری. طراحی بادشکن ها و گوندهای گیاهی مناسب برای آن در مناطق مختلف ایران. روش های کنترل بیولوژیک (انواع نهال کاری، بذر کاری، قرق)، روش های مبتنی بر حفاظت سطح زمین با استفاده از پوشش های مختلف مالج.

- عملی:

تحلیل رسوبات بادی و شاخص‌های آماری دانه‌بندی رسوبات بادی. معرفی نرم‌افزارهای مرتبط با فرسایش بادی برای رسم گلبد و گلماسه. بازدید میدانی از طرح‌های مقابله با فرسایش بادی.

که روش ارزیابی (درصد):

پژوهه/کار عملی	آزمون پایان ترم	آزمون میان ترم	ارزشیابی مستمر
۳۰	۵۰	-	۲۰

منابع:

- ۱- احمدی، حسن. (۱۳۷۷). ژئومرفولوژی کاربردی، جلد ۲. نشر دانشگاه تهران. ۷۰۶ صفحه.
- ۲- رفاهی، حسینقلی. (۱۳۹۲). فرسایش بادی. نشر دانشگاه تهران. ۳۲۰ صفحه.
- 3- Parsons, A. J. and Abrahams, A. D. (2006). Geomorphology of Desert Environment. Springer Press. 830 Pages.
- 4- Yaping, S. (2008). Physics and Modeling of Wind Erosion. Springer Press. 420 Pages.
- 5- Lancaster, N. (1995). Geomorphology of Desert Dunes. Routledge Press. 290 Pages.
- 6- Pye, K. and Tsoar, H. (2009). Aeolian sand and sand dunes. Springer Press. 458 Pages.

مدیریت رودخانه

دروس پیش نیاز: ندارد	۲ واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲	ردیف درس: ۲-۴	عنوان درس به فارسی: مدیریت رودخانه عنوان درس به انگلیسی: River management
		آموزش تکمیلی عملی:	☒ دارد ☐ ندارد	سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار	

هدف درس: مهندسی و مدیریت رودخانه‌ها

۳) رئوس مطالب:

-نظری:

مفهومیم پایه و مسائل مهم در زمینه مدیریت رودخانه‌ها - پویایی پوشش گیاهی و فرسایش - جریان و اریزه‌ای و زمین‌لغزش و اثرات در مدیریت رودخانه - حرکت رسوب در رودخانه‌های آبرفتی - حفاظت در برابر سیل رودخانه‌ها و مدیریت رسوب حاصل از آن - اثرات کمی و کیفی احداث سد بر رودخانه‌ها - فرآیندها و مدیریت مصعب رودخانه - مدیریت کیفیت آب رودخانه‌ها - اکولوژی رودخانه‌ها و احیای آن - مدیریت جامع رودخانه‌ها - ارزیابی اکولوژیک رودخانه‌ها - ذینفعان رودخانه و دشت‌های سیلانی - ارتباط بین رشد اقتصادی و مدیریت رودخانه‌های مجاور در مناطق شهری.

-عملی:

ارایه الگوی مدیریت جامع رودخانه به صورت محلی در مناطق شهری که در مجاورت رودخانه‌ها قرار گرفته‌اند.

۴) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	۱۰	۵۰	۳۰

منابع:

- Zhao-Yin, W., Joseph, H. W., Lee, C. and Melching, S. (2015). River Dynamics and Integrated River Management. Springer-Verlag Berlin Heidelberg Press. 847 Pages.
- Brierley, G. J. and Fryirs, K. A. (2004). Geomorphology and River Management: Applications of the River Styles Framework. Wiley-Blackwell Press. 416 Pages.
- Boon, P. and Raven, P. (2012). River Conservation and Management. Wiley-Blackwell Press. 432 Pages.
- Elliot, H. S and Martin, L. E. (2011). River Ecosystems: Dynamics, Management and Conservation. Nova Press. 336 Pages.

اکولوژی زیست‌مهندسی در حفاظت آب و خاک

عنوان درس به فارسی: اکولوژی زیست‌مهندسي در حفاظت آب و خاک	عنوان درس به انگلیسی: Bioengineering Measures Ecology in Water and Soil Conservation
درسته ندارد	درسته ندارد
دروس پیش‌نیاز ندارد	درسته ندارد

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای روش‌های زیست‌مهندسي در حفاظت آب و خاک در آبخیزداری

۱۳) رئوس مطالب:

- نظری:

مقدمه و کلیات، مروری بر مناطق اکولوژیک ایران، نگاهی به مکانیسم فرسایش آبی و بادی، اهداف مبارزه بیولوژیک با فرسایش، اساس مبارزه بیولوژیک، چگونگی تثبیت فرسایش‌های آبی با روش‌های بیولوژیک، چگونگی تثبیت مناطق لغزشی، مبارزه با فرسایش آبراهه‌ای، تثبیت فرسایش رودخانه‌ای، روش‌های بیولوژیک مبارزه با فرسایش بادی، انواع باد شکن زنده، محاسبه بادشکن، مالچ‌پاشی، تشک‌های کنترل فرسایش، میخ‌گوبی، سبز دیواره‌های زنده، نرده‌های سبز، لایه‌بندی با بوته‌ها، نرده‌های زنده با لایه‌بندی بوته‌ای، بسته‌های سرشاره‌ای، بازسازی آبکندهای فعال، پوشش‌های زمینی گیاهی، تراس‌بندی با گردوبینه، نرده‌کشی با تخته، شمع‌های کاه و کلشی، توری‌سنگ‌های پوشیده از گیاه، دیواره‌ای سنگی پوشیده از گیاه، کشت تلفیقی، شیل، تراسل و بهترین اقدامات مدیریتی.

- عملی:

انجام تمرین‌های موردنی در هر یک از موارد سرفصل

۱۴) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/اکار عملی
	۷۰		

متابع:

- Morgan, R. P. C. and Rickson, R. J. (1994). Slope Stabilization and Erosion Control: A Bioengineering Approach. Taylor & Francis Press. 274Pages.
  - Norris, J. E., Stokes, A. and Mickovski, S. B. (2008). Slope Stability and Erosion Control: Ecotechnological Solutions. Springer Press. 290 Pages.
- ۳- صادقی، سید حمیدرضا و پژوهی، پنقشه. (۱۳۸۷). حفاظت خاک و آب در آبخیزهای جنگلی. نشر دانشگاه تربیت مدرس. ۵۰۱ ص.

مدل‌های بارش - رواناب

دروس پیش‌نیاز: ندارد	۲ واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲	رده‌ی درس: ۴-۶	عنوان درس به فارسی: مدل‌های بارش - رواناب عنوان درس به انگلیسی: rainfall runoff model
		■ آموزش تکمیلی عملی؛ دارد ■ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار	■ ندارد ☐		

هدف درس: تبدیل بارش به رواناب و رواناب به بارش و تجزیه بررسی عواملی و روش‌هایی که تخمین مقادیر بارش و رواناب را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

۱) رئوس مطالب:

-نظری:

کلیات و مفاهیم پایه (تشريح مدل - فرآیند مدل‌سازی - تاریخچه مدل‌سازی هیدرولوژیک - تقسیم‌بندی مدل‌های هیدرولوژیک) - مدل‌سازی فرآیند بارش - رواناب (مدل‌سازی بارش و تلفات آن - خصوصیات حوزه‌آبخیز - مدل‌سازی جریان سطحی - مدل‌سازی جریان پایه) - ارزیابی مدل‌های هیدرولوژیک (واسنجی ساده - واستجی خودکار مدل به کمک بهینه‌سازی - صحبت‌سنگی مدل - تحلیل حساسیت پارامترهای مدل) - تحلیل عدم قطعیت (منابع عدم قطعیت هیدرولوژیکی - انواع عدم قطعیت هیدرولوژیک (ذاتی-مدل-پارامتر) - تحلیل عدم قطعیت به روش‌های تحلیلی و تقریبی - اشاره به روش‌های داده‌کاوی و کاربرد آن‌ها در مدل‌سازی بارش - رواناب - توسعه روش‌هایی نظری ماشین بردار پشتیبان برای مدل‌سازی فرآیند بارش - نکات تهیه و توسعه مدل‌های بارش-رواناب - معرفی مدل‌های موجود بارش-رواناب مانند HBV و TANK.TOPMODEL.SWMM.HEC-HMS

-عملی:

مدل‌سازی موردنی یک حوزه‌آبخیز و کار با یکی از مدل‌های معروفی شده.

۲) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	۱۰	۵۰	۳۰

منابع:

- Keith, J. B. (2011). Rainfall-Runoff Modelling: The Primer. Wiley-Blackwell Press. 488Pages.

منشا یابی رسوب

دروس پیش‌نیاز: ندارد	واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۲-۷	عنوان درس به فارسی: منشا یابی رسوب عنوان درس به انگلیسی: sediment sourcing
■ سینتار	■ آزمایشگاه	■ کارگاه	■ سفر علمی	■ ندارد ☒ دارد ☐	آموزش تکمیلی عملی:

﴿ هدف درس: آشنایی با محیط‌های رسوبی مختلف و نهشته‌های آن‌ها

﴾ رئوس مطالب:

-نظری

تعریف فرسایش و رسوب، تحوه تشکیل رسوب، منشا رسوب و منشاء یابی: منشاء یابی رسوبات رودخانه‌ای، منشاء یابی رسوبات بادی، انتقال رسوبات: انتقال توسط رودخانه‌ها، حرکت‌های توده‌ای و باد، ته نشت رسوبات: ته نشت رسوبات در محیط‌های رودخانه‌ای، مخروط‌افکنه‌ای، بادی، پائین دامنه، فرآیندهای فیزیکی حمل و رسوب‌گذاری، آبی و بادی، مشخصات رسوبات، ویژگی‌های کانی شناسی بافتی، ساختی، فرآیندهای رسوب‌گذاری و مشخصات رسوبات پشت سدها.

محیط‌های رسوبی

(الف) محیط‌های رسوبی خشکی:- محیط رودخانه: شکل نهشته‌های رودخانه‌ای (دشت سیلانی، سدهای طولی، سدهای نقطه‌ای)، اندازه ذرات، شکل ذرات، بافت سطح ذرات، ترکیب کانی شناسی، ساختمان‌های رسوبی، انواع جریان در رودخانه (مشخصات جریان آبی Water flood، مشخصات جریان غلیظ hyperconcentrated flow)-مشخصات جریان ذره‌ای (Debris flow)، رسوب شناسی سیلان‌ها (رسوب شناسی سیلان‌های قدیمی با کاربرد در پیش‌بینی دوره بازگشت و پیک سیلان‌های آینده و تهیه نقشه رسک سیلان)-محیط مخروط افکنه: اندازه ذرات، شکل ذرات، بافت سطح ذرات، ترکیب کانی شناسی، مطالعه رسوب شناسی و مرغولوزی انواع مختلف مخروط‌افکنه در رابطه با سیل خیزی منطقه- محیط‌های دریاچه‌ای و مخازن طبیعی و مصنوعی- محیط صحراء و رسوبات بادی: اندازه ذرات، شکل ذرات، ترکیب کانی شناسی

(ب) محیط‌های دریایی- محیط دریایی بسته نثره و مارن‌های تشکیل شده در آن‌ها- محیط دریایی کم عمق و رسوبات آن‌ج)- محیط حد وسط- محیط دلتایی و رسوبات آن- محیط دریاچه و مخازن طبیعی و مصنوعی: اندازه ذرات، شکل ذرات، ترکیب کانی شناسی- محیط مردابی و کولاپی - بررسی رسوبات مختلف آبی و بادی و جریان‌های ثقلی در صحراء و آزمایشگاه.

-عملی:

بازدید محیط‌های رسوبی امروزه، نمونه‌برداری از رسوبات این محیط‌ها و بررسی نمونه در آزمایشگاه

گ) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	۵۰	۳۰	

منابع:

- 1- Leeder, M. R. (1988). Sedimentology, Process and product. Fletcher & sonLtd, Norwich Press. 344 Pages.
- 2- Pye, k. (1994). Sediment transport and depositional processes, Blackwell Scientific Press. 397 Page.
- 3- Gale, S. J. and Hoare, P.G. (1991). Quaternary sediments, Petrographic methods for the study of unlithified rocks. John wiley Press. 520 Pages.

ارزیابی سلامت و پایداری حوزه‌آبخیز

عنوان درس به فارسی: ارزیابی سلامت و پایداری حوزه‌آبخیز	عنوان درس به انگلیسی: Assessment the health and sustainability of watershed
ردیف درس: ۳-۱	تعداد واحد:
نوع واحد: ۲	تعداد ساعت: ۴۸
اوامد نظری	اوامد عملی
پیش‌نیاز: ندارد	دروس: ندارد
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد	سفر علمی: ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار

هدف درس: بررسی سلامت حوزه‌آبخیز و عوامل مؤثر در پایداری حوزه‌آبخیز به روش جدیدترین متدهای ارزیابی و سنجش در راستای مدیریت جامع و هماهنگ حوزه‌های آبخیز کشور.

لئه رئوس مطالب:

لئه -نظری: مقدمه و کلیات، ضرورت، سلامت آبخیز، اندازه‌گیری شاخص‌های سلامت آبخیز، ارزیابی سلامت زیست‌بوم، روش‌های ارزیابی سلامت زیست‌بوم طبیعی، مدل فشار-وضعیت-پاسخ (PSR)، روش چارچوب ارزیابی سلامت آبخیز W-HAF، روش EPA (ابتکار آبخیزهای سالم)، پایداری، رویکردهای تحقق پایداری، ارزیابی پایداری، ضرورت ارزیابی پایداری، معیارهای انتخاب شاخص‌های مناسب برای ارزیابی پایداری و پایش آبخیزها، روش‌های ارزیابی پایداری، روش شاخص پایداری آبخیز (WSI)، مدل IUCN UNESCO-HELP، مدل محاسبه شاخص پایداری آبخیز، روش سازمان جنگل‌ها، مراعع و آبخیزداری، معیارهای پایداری زیست‌بوم‌های جنگلی، مرتعی، آبی و زیست‌بوم انسانی (محیط اقتصادی و اجتماعی)، عوامل موثر در ارزشیابی پایداری.

-عملی: ارزیابی سلامت و پایداری حوزه‌آبخیز توسط یکی از روش‌های سلامت و پایداری حوزه‌آبخیز به صورت گزارشی مدون.

که روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	۱۰	۵۰	۳۰

منابع:

- 1- Jones, C. R., Palmer, M., Motkaluk, S., Walters, M. (2002). Watershed Health Monitoring: Emerging Technologies. Publisher CRC Press. 248 Pages.
- 2- Wiersma, G. B. (2004). Environmental monitoring. Publisher CRC Press. 792 Pages.
- 3- Identifying and Protecting Healthy Watersheds: Conceptst, Assessments, and Management Approaches" (Technical Document). (2012). Publisher United States Environmental Protection Agency. 296 Pages.
- 4- Integrating watershed assessment and protection across EPA programs. (2015). Assessing Watershed Condition and Protecting Watersheds. <http://www.epa.gov/hwp>.
- 5- Galey, P.J. (2006). Watershed health factors assessment Rogue Basin Coordinating Council. 99Pages.

۶- دستورالعمل پایش و ارزشیابی طرح‌های مدیریت منابع طبیعی و آبخیزداری، معاونت نظارت راهبردی، دفتر نظام فنی اجرایی، سازمان جنگل‌ها، مراعع و آبخیزداری، معاونت آبخیزداری، دفتر طرح‌بزی و هماهنگی، نشریه شماره ۵۰۵، صفحه ۳۰۰.

آلودگی منابع آب

دروس پیش نیاز: ندارد	۱ واحد نظری ۱ واحد عملی	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸	رده درس: ۳-۲	عنوان درس به فارسی: آلودگی منابع آب عنوان درس به انگلیسی: Water Resources Pollution
		☐ آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد	☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار		

هدف درس: ارزیابی کیفیت منابع آب و منابع آلوده کننده و تیز شبیه سازی در منابع آب به منظور مدیریت آلاینده های محیطی.

۱۷) رئوس مطالب:

-نظری:

مقدمه ای بر آلودگی منابع آب - انواع آلوده کننده های منابع آب - تاثیر رسوب مخازن بر کیفیت منابع آب - کنترل آلودگی منابع آب - ارزیابی کیفیت آب - ارتباط بین کمیت و کیفیت منابع آب - آنالیز کیفیت منابع آب - بررسی روند کیفیت منابع آب در مطالعات موردي - رودخانه و نقش آنان در کیفیت منابع آب - اثرات اکولوژیکی بر منابع آب - استانداردهای کیفیت آب - عدم قطعیت ها در مدیریت کیفیت منابع آب - مدل سازی و شبیه سازی ریاضی - شبیه سازی عددی آلودگی منابع آب - شبیه سازی فازی منابع آلوده کننده - شبیه سازی مونت کارلو در منابع آب - آلودگی های واپسی و مستقل از زمان - آلودگی منابع آب زیرزمینی - تعریف ریسک در منابع آب - انواع ریسک های قابل کنترل و غیرقابل کنترل - ارزیابی ریسک محیطی و مدیریت در زمینه آلودگی منابع آب - ارزیابی پایداری کیفیت منابع آب - تصمیم گیری بر پایه عدم قطعیت منابع آلوده کننده - آنالیز چند متغیره آلودگی منابع آب.

-عملی:

شبیه سازی کیفی منابع آب از نظر میزان آلودگی و کمیت آن.

۱۸) روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون عیان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه / کار عملی
۱۰	۵۰	۱۰	۳۰

منابع:

- Ganoulis, J.(2009). Risk Analysis of Water Pollution. Publisher WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA. Weinheim. 320 Pages.
- Satinder, A. (2013). Monitoring Water Quality: Pollution Assessment. Analysis. and Remediation. Publisher Elsevier B.V. 374 Pages.
- Cheng, Y., Cong, H., Hu, R., Huang, T., Li, X., Li, Y., Ma, W., Qiu, X., Shi, J., X. Shi., X. Sun., Y. Sun., G. Wen., C. Xia., J. Xu., X. Yang., F. Zhang., H. Zhang., S. Zhou., Z. Zhou. (2016). Water Pollution and Water Quality Control of Selected Chinese Reservoir Basins. Publisher Springer International Publishing Switzerland. 520 Pages.

مدل های پیشرفته در مدیریت جامع حوزه آبخیز

دروس پیش نیاز: ندارد	ا واحد نظری ا واحد عملی	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲	رده دیف: درس: ۳-۳	عنوان درس به فارسی: مدل های پیشرفته در مدیریت جامع حوزه آبخیز عنوان درس به انگلیسی: Advanced models in Integrated Watershed Management
		☐ ندارد ☒ دارد	☐ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار		

هدف درس: آشنایی با انواع روش های بهینه سازی مدیریت جامع حوزه آبخیز

لئه رئوس مطالب:

- نظری:

مقدمه - مبانی تئوری و روش های کلاسیک بهینه سازی چند هدفه در ارائه الگوی مدیریت جامع حوزه آبخیز - الگوریتم زنتیک چند هدفه NSGA-II بر پایه بهینه سازی منابع موجود در حوزه آبخیز - الگوریتم PSO چند هدفه یا MOPSO در متغیرهای مدیریتی حوزه آبخیز - پیاده سازی روش های کلاسیک بهینه سازی چند هدفه در شاخص ها محدودیت ها و پتانسیل های حوزه آبخیز - الگوریتم تکاملی مبتنی بر قوت پارتو یا SPEA2 با استفاده از امتیاز دهنده به پاسخ های محیطی و چگونگی تعریف معیار توزیع - الگوریتم تکاملی چند هدفه مبتنی بر تجزیه یا MOEA/D - الگوریتم انتخاب مبتنی بر شکل دهنده پارتو یا PESA-II.

- عملی:

به کارگیری یکی از مدل های بهینه سازی ارائه شده در مدیریت جامع حوزه آبخیز نمونه.

که روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۰	-	۵۰	۴۰

منابع:

- ۱- رضایی، جعفر و داؤدی منفرد، منصور. (۱۳۸۷). الگوریتم های زنتیک با رویکرد بهینه پایی چند هدفه. انتشارات دانشگاه ولی عصر (عج) رشتگان. ۱۱۶صفحه.
- ۲- توکلی مقدم، رضا، کلامی هریس، مصطفی، نوروزی، نرگس و سلامت پخش، علیرضا. (۱۳۹۲). الگوریتم های فرا ابتکاری — مبانی نظری و پیاده سازی در مطلب انتشارات دانشگاه آزاد، واحد تهران جنوب. ۳۲۸صفحه.
- ۳- عالم تبریز، اکبر، زندیه، مصطفی و محمد رحیمی، علیرضا. (۱۳۹۲). الگوریتم های فرالبتکاری در بهینه سازی ترکیبی (زنگیک، شبکه عصبی، آنل شبه سازی شده، جستجوی ممنوع و الگوریتم مورچگان). انتشارات صفار. ۳۰۸صفحه.

- 4- Spillers, William R., MacBain, Keith M. (2009). Structural Optimization. Springer US Press 304 Pages.

- 5- Mifa, k., Tomoyuki, H., Mitsunori., Watanabe. M. S. (2004). SPEA2+: Improving the Performance of the Strength Pareto Evolutionary Algorithm 2. Springer Berlin Heidelberg Press. 751 Pages.
- 6- Reuven Y. Rubinstein, Ad Ridder, Radislav Vaisman. (2014). Fast Sequential Monte Carlo Methods for Counting and Optimization. Wiley Press. 208 Pages.
- 7- Amit Rathi. (2013). Optimization of Particle Swarm Optimization Algorithm (Expedite PSO). LAP LAMBERT Press. 64 Pages.

ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک

دروس پیش‌نیاز: ندارد	۲ واحد نظری	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲	رده‌ی درس: ۳-۴	عنوان درس به فارسی: ارزیابی پروژه‌های حفاظت آب و خاک
		اموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد	تعداد ساعت: ۳۲		عنوان درس به انگلیسی: Evaluation of Soil and Water Conservation Projects

سفر علمی   آزمایشگاه   کارگاه   سمینار

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای روش‌های ارزیابی حفاظت آب و خاک در آبخیز

رئوس مطالب:

- نظری:

فناوری‌ها و دیدگاه‌های حفاظت آب و خاک، تجربه جهانی در حفاظت آب و خاک، پایش (تعريف، اهمیت و مفهوم)، روش‌ها و رویکردها، مستندسازی و تهیه بانک‌های اطلاعاتی، شاخص‌های فتنی، اقتصادی و غیرفتنی مورد نظر در پایش، کمیت و کیفیت داده‌های مورد نیاز، ارزیابی روش‌های بومی و فناوری‌های جدید در حفاظت آب و خاک، کاربرد مدل SWOT در ارزیابی اقدامات حفاظت آب و خاک، روش‌های ارزیابی کیفی عملکرد اقدامات آبخیزداری، روش‌های ارزیابی کمی عملکرد اقدامات، مدل WOCAT در پایش و ارزیابی اقدامات حفاظت آب و خاک، کاربرد مدل‌های هیدرولوژیک در ارزیابی عملکرد پروژه‌های حفاظت آب و خاک.

- عملی:

انجام تمرین‌های موردی در هر یک از موارد سرفصل

روش ارزیابی (درصد):

هزاره/کار عملی	آزمون پایان ترم	آزمون میان ترم	ارزیابی مستمر
۲۰	۷۰	-	-

منابع:

- FAO. (2005). New technologies for watershed management- Tthe Asian Regional Workshop on Watershed Management. 166 Pages.
- Graaff, G. D., Cameron, J and Sombatpanit, S. (2007). Monitoring and Evaluation of Soil Conservation and Watershed Development Projects. CRC Press. 550 Pages.
- بردی شیخ، واحد و مصطفی زاده رنوف. (۱۳۹۰). راهنمای مدیریت پروژه‌های آبخیزداری. نشر دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان. ۴۳۰ صفحه.

فن آوری های نوین در استحصال آب

دروس پیش نیاز: ندارد	ا واحد نظری ا واحد عملی	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸	ردیف درس: ۳-۵	عنوان درس به فارسی: فن آوری های نوین در استحصال آب عنوان درس به انگلیسی: New technologies in water harvesting
		☐ آموزش تکمیلی عملی؛ دارد ☒ ندارد	☒ سفر علمی ☐ سمینار	☒ آزمایشگاه ☐ کارگاه	

هدف درس: آشنایی و به کار گیری روش های نوین در جمع آوری آب از طریق برنامه ریزی و طراحی سیستم های استحصال آب

لیه رئوس مطالب:

-نظری:

اهمیت استحصال آب و مفاهیم آن - جنبه های هیدرولوژیک استحصال آب - اجزای سیستم های استحصال آب - روش ها و تکنیک های استحصال آب - استحصال آب باران - استحصال آب بازیافتی از صنایع تبدیلی - استفاده مستقیم و غیر مستقیم از آب باران - استحصال آب باران در اروپا، آسیا، آفریقا و امریکا - استحصال آب باران و تغذیه منابع آب زیرزمینی - استحصال آب از رواناب - تعیین مناطق مناسب استحصال آب - برنامه ریزی و طراحی سیستم های استحصال آب - ذخیره آب استحصال شده - پیاده سازی، بفره برداری و نگهداری از سیستم های استحصال آب - مسائل اقتصادی اجتماعی فن آوری های نوین استحصال آب - کیفیت آب استحصال یافته و مسائل زیست محیطی.

-عملی:

تهییه گزارشی جامع در زمینه یکی از روش های نوین استحصال آب.

کله روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه / کار عملی
۱۰	۱۰	۵۰	۳۰

منابع:

- Oweis, T. Y., Dieter P. and Ahmed Yousif Hachum. (2012). Water harvesting for agriculture in the dry areas. Publisher CRC Press/Balkema. 275 Pages.
- Celeste Allen Novak, Eddie Van Giesen, Kathy M. DeBusk. (2014). Designing Rainwater Harvesting Systems: Integrating Rainwater into Building Systems. Publisher Wiley. 312 Pages.
- Project Managers and implemetation Agency. (2005). Water Harvesting and Utilisation. Publisher UN-HABITAT. 91 Pages.
- N. Hatibu, Henry F. Mahoo, John W. Gowing (2000). Rainwater harvesting for natural resources management: A planning guide for Tanzania (RELMA technical handbook series). RELMA Press. 144 Pages.

تحلیل و ارزیابی اقتصادی- اجتماعی پروژه های آبخیزداری

عنوان درس به فارسی: تحلیل و ارزیابی اقتصادی- اجتماعی پروژه های آبخیزداری	عنوان درس به انگلیسی: Socio-economic Analysis and Evaluation of Watershed Management Projects
دروس پیش نیاز: ندارد	واحد نظری نوع واحد: اختیاری
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲
	ردیف درس: ۳-۶
	آموزش تکمیلی عملی؛ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐

هدف درس: آشنایی دانشجویان با شاخص‌ها و معیارهای پایداری در حوزه‌های آبخیز و کمی‌سازی شاخص‌های پایداری حوزه آبخیز

رئوس مطالب:

- نظری:

تعاریف و مفاهیم در سنجش، پایش و ارزیابی پروژه‌های آبخیزداری- تحلیل و ارزیابی اجتماعی پروژه‌های آبخیزداری- شاخص‌ها و معیارهای اجتماعی در پروژه‌های آبخیزداری- سنجش کیفیت زندگی (شاخص‌های اجتماعی، شاخص‌های کیفیت زندگی)- سرمایه اجتماعی، مطروdotیت اجتماعی و کیفیت زندگی (سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی، مطروdotیت اجتماعی و کیفیت زندگی)- کاربرد تحلیل شبکه در پایش و ارزیابی شبکه‌های اجتماعی و سازمانی در حوزه‌های آبخیز- ارزیابی تاب‌آوری و ظرفیت سازگاری سیستم‌های انسانی در حوزه‌های آبخیز- تحلیل مالی پروژه‌های آبخیزداری (زمان، هزینه‌ها و بازده‌ها در ارزیابی مالی، نرخ تنزیل، عدم اطمینان، قیود داده‌ها)- تحلیل هزینه و فایده در مطالعات اقتصادی (اهداف در تحلیل هزینه- فایده، قیمت- گذاری سایه‌ای، تأثیرات مستقیم تغییرات قیمت، اثرات غیر مستقیم تغییرات قیمت، ارزش‌گذاری فردی بر کالاهای غیر بازاری، عدم اطمینان و تحلیل هزینه- فایده، ارزش‌گذاری‌های تصمیم- گیرندگان، توزیع درآمد، نرخ تنزیل در تجزیه و تحلیل هزینه- فایده، تحلیل‌گر، تصمیم گیرنده و جامعه)- مدل‌سازی معادلات ساختاری در ارزیابی اقتصادی و اجتماعی پروژه‌ها (معرفی برنامه LISREL و SIMPLIS و تخمین مدل، روش تدوین مدل معادلات ساختاری، برنامه‌نویسی به زبان (SIMPLIS

عملی:-

روش ارزیابی (درصد):

ارزشیابی مستمر	آزمون میان ترم	آزمون پایان ترم	پروژه/کار عملی
۱۵	۱۵	۵۰	۲۰

منابع:

- خلیلی عراقی، منصور(۱۳۷۲). مبانی تحلیل هزینه- فایده عملی. انتشارات دانشگاه تهران. ۳۷۲ صفحه.
- کلاتری، خلیل. (۱۳۸۸). مدل‌سازی معادلات ساختاری در تحقیقات اجتماعی- اقتصادی (با برنامه LISREL و SIMPLIS). انتشارات فرهنگ صبا ۲۴۳ صفحه.
- Joreskog, K.G. Sorbom, D. (2004). LISREL 8.7. Scientific Software International Press. 228 Pages.